TÒA ÁN NHÂN DÂN **HUYỆN Đ D, TỈNH CÀ MAU**	**CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM** **Độc lập – Tự do – Hạnh phúc**
Số: 01/2023/QĐST-DS	*Đ D, ngày 07 tháng 3 năm 2023*

QUYẾT ĐỊNH
SƠ THẨM GIẢI QUYẾT VIỆC DÂN SỰ

V/v tuyên bố một người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi

TÒA ÁN NHÂN DÂN HUYỆN Đ D

Thành phần giải quyết việc dân sự gồm có:

Thẩm phán - Chủ tọa phiên họp: Bà Nguyễn Ngọc Trúc.

Thư ký phiên họp: Ông Hà Chí Đệ – Thư ký Tòa án nhân dân huyện Đ D, tỉnh Cà Mau.

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân huyện Đ D tham gia phiên họp: Ông Nguyễn Hoàng Kim - Kiểm sát viên.

Ngày 07 tháng 3 năm 2023, tại trụ sở Tòa án nhân dân huyện Đ D, tỉnh Cà Mau mở phiên họp sơ thẩm công khai giải quyết việc dân sự thụ lý số 05/2022/TLST-DS ngày 08 tháng 11 năm 2022 về việc yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự theo Quyết định mở phiên họp sơ thẩm giải quyết việc dân sự số 01/2023/QĐST-DS ngày 13 tháng 02 năm 2023, gồm những người tham gia tố tụng sau đây:

- *Người yêu cầu giải quyết việc dân sự*: Ông Trương Minh Kh; Sinh năm 1964; Cư trú tại: Tổ 1, khu phố 3, phường Mỹ Ph, thị xã Bến C, tỉnh Bình Dương; (có mặt)

- *Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan*:

+ Bà Phạm Hồng Ng; Sinh năm 1968; (vắng mặt)

+ Chị Trương Thị Thanh Th; sinh năm 1990; (vắng mặt)

Cùng cư trú tại: Khóm 5, thị trấn Đ D, huyện Đ D, tỉnh Cà Mau.

+ Ông Phạm Tân T; (vắng mặt)

+ Bà Võ Thị Ánh; (vắng mặt)

Cùng cư trú tại: Xóm D, xã Quách Ph, huyện Đ D, tỉnh Cà Mau

NỘI DUNG VIỆC DÂN SỰ:

* *Ông Trương Minh Kh trình bày*: Bà Ng là vợ của ông Kh và đang sống chung nhà với con gái là Trương Thị Thanh Th, cha mẹ của bà Ng là ông Nguyễn Tân T và bà Võ Thị Ánh. Bà Ng có sức khỏe rất kém, bệnh lý tâm thần từ mấy chục năm nay và phải có người chăm sóc hằng ngày. Do công việc làm ăn nên cần có chữ ký của bà Ng, đồng thời để đảm bảo quyền lợi của bà Ng nên ông Kh yêu cầu giải quyết tuyên bố bà Ng mất năng lực hành vi dân sự. Tại phiên họp, ông Kh thay đổi yêu cầu, ông yêu cầu Tòa án tuyên bố bà Ng có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi vì theo kết luận giám định bà Ng có khó khăn trong nhận thức. Đồng thời ông yêu cầu cử ông làm người giám hộ cho bà Ng.

* Bà Phạm Hồng Ng, ông Phạm Tân T và bà Võ Thị Ánh: Toà án đã thông báo về việc thụ lý vụ việc dân sự cho các đương sự nhưng các đương sự không có ý kiến và không tham gia giải quyết việc dân sự tại Toà án.

* Chị Trương Thị Thanh Th trình bày: Cha mẹ chị là ông Kh, bà Ng chỉ có chị là con, không có con nuôi nào khác, cha mẹ bà Ng là ông Phạm Tân T và bà Võ Thị Ánh hiện sinh sống ở ấp Xóm D, xã Quách Ph, ông T và bà Ánh bị bệnh tai biến chứ không có bệnh lý tâm thần nào khác, bà Ng bị bệnh tầm thần khoảng 30 năm nay, sức khỏe yếu.

* Đại diện Viện kiểm sát phát biểu quan điểm về việc tuân theo pháp luật trong tố tụng dân sự: Với các tài liệu, chứng cứ có tại hồ sơ vụ việc và lời trình bày của người yêu cầu, người liên quan, có đủ căn cứ để xác định bà Phạm Hồng Ng là người khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi. Do đó, đề nghị Tòa án căn cứ vào khoản 2 Điều 21, khoản 1 Điều 367 các điều 369, 370, 371, 372, 378 của Bộ luật Tố tụng dân sự và các điều 23, 46, 47, 48, 49, 57, 58 Bộ luật Dân sự, chấp nhận yêu cầu của ông Trương Minh Kh, tuyên bố bà Phạm Hồng Ng là người khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi. Đồng thời cử ông Trương Minh Kh là người giám hộ cho bà Ng. Lệ phí giải quyết việc dân sự người yêu cầu phải chịu theo quy định.

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN:

Sau khi nghiên cứu các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ việc dân sự được thẩm tra tại phiên họp; ý kiến của các đương sự và đại diện Viện kiểm sát tại phiên họp, Tòa án nhân dân huyện Đ D nhận định:

[1] Về tố tụng: Bà Phạm Hồng Ng, chị Trương Thị Thanh Th, ông Phạm Tân T và bà Võ Thị Ánh đã được triệu tập hợp lệ nhưng vắng mặt nên căn cứ vào khoản 3 Điều 367 Bộ luật Tố tụng dân sự Tòa án tiến hành phiên họp vắng mặt đối với các đương sự là đúng quy định pháp luật.

[2] Về nội dung yêu cầu:

Quá trình giải quyết vụ án ông Kh yêu cầu tuyên bố bà Ng mất năng lực hành vi dân sự nhưng tại phiên họp ông Kh thay đổi yêu cầu, ông yêu cầu tuyên bố bà Ng có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi, việc thay đổi yêu cầu của

ông Kh tự nguyện và phù hợp quy định pháp luật nên được chấp nhận. Ông Kh và chị Th xác định bà Ng bị tâm thần phân liệt nhiều năm, sức khỏe giảm sút nghiêm trọng, việc ăn uống vệ sinh hằng ngày cần có người hỗ trợ và chị Th đang là người trực tiếp chăm sóc. Tại Kết luận giám định pháp y tâm thần số 86/2023/KLGĐ ngày 27/02/2023 của Trung tâm Pháp y Tâm thần khu vực Tây Nam Bộ đối với bà Ng, kết luận: *"Về y học: Hiện tại đương sự có bệnh lý tâm thần: Tâm thần phân liệt không thể biệt định. Về năng lực: Hiện tại, đương sự có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi"*. Trên cơ sở kết luận giám định pháp y tâm thần nêu trên nên xét yêu cầu của ông Kh và đề nghị của đại diện Viện kiểm sát về việc tuyên bố bà Phạm Hồng Ng có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi là có căn cứ nên được chấp nhận.

[3] Về việc yêu cầu Tòa án chỉ định ông Kh là người giám hộ cho bà Ng. Thấy rằng, tại khoản 1 Điều 23 của Bộ luật dân sự quy định: *"1. Người thành niên do tình trạng thể chất hoặc tinh thần mà không đủ khả năng nhận thức, làm chủ hành vi nhưng chưa đến mức mất năng lực hành vi dân sự theo yêu cầu của người này, người có liên quan, lợi ích liên quan hoặc của cơ quan, tổ chức hữu quan, trên cơ sở kết luận giám định pháp y tâm thần, Tòa án ra quyết định tuyên bố người này là người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi và chỉ định người giám hộ, xác định quyền, nghĩa vụ của người giám hộ";* và khoản 4 Điều 54 Bộ luật Dân sự quy định: *"Trừ trường hợp áp dụng quy định tại khoản 2 Điều 48 của Bộ luật này, người giám hộ của người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi do Tòa án chỉ định trong số những người giám hộ quy định tại Điều 53 của Bộ luật này. Trường hợp không có người giám hộ theo quy định trên, Tòa án chỉ định người giám hộ hoặc đề nghị một pháp nhân thực hiện việc giám hộ."*. Hiện tại, cha mẹ bà Ng là ông T và bà Ánh cùng chị Th là người chăm sóc bà Ng cũng không có ý kiến gì về việc yêu cầu cử giám hộ cho bà Ng. Đối chiếu với các quy định trên cùng lời trình bày của ông Kh tại phiên họp thì ông Kh là người giám hộ cho bà Ng là có căn cứ nên được chấp nhận.

[4] Về lệ phí Tòa án: Ông Trương Minh Kh phải chịu theo quy định pháp luật số tiền 300.000 đồng.

[5] Về chi phí tố tụng: Ông Trương Minh Kh phải chịu chi phí giám định số tiền 4.333.750 đồng (ông Kh đã nộp số tiền này xong theo hóa đơn bán hàng và phiếu thu ngày 27/02/2023 của Trung tâm pháp y tâm thần khu vực Tây Nam Bộ)

Vì các lẽ trên,

QUYẾT ĐỊNH:

Căn cứ vào khoản 1 Điều 27, điểm a khoản 2 Điều 35, khoản 2 Điều 67, khoản 1 Điều 160, các điều 361, 369, 370, 371, 372, 378 của Bộ luật Tố tụng dân sự; khoản 1 Điều 23, khoản 4 Điều 54, các điều 57, 58, 59 Bộ luật Dân sự; Điều 37 Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH14 ngày 30 tháng 12 năm 2016 của Uỷ ban

thường vụ Quốc hội quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí Toà án.

1. Chấp nhận yêu cầu của ông Trương Minh Kh.

Tuyên bố bà Phạm Hồng Ng, sinh năm 1968; Địa chỉ: Khóm 5, thị trấn Đ D, huyện Đ D, tỉnh Cà Mau là người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi.

2. Ông Trương Minh Kh là người giám hộ của bà Phạm Hồng Ng, được thực hiện các quyền và nghĩa vụ của người giám hộ theo quy định của Bộ luật Dân sự.

3. Lệ phí giải quyết việc dân sự: Ông Trương Minh Kh phải chịu 300.000 đồng. Ông Kh đã nộp tạm ứng lệ phí 300.000 đồng theo biên lai thu số 0013226 ngày 08/11/2022 tại Chi cục Thi hành án dân sự Đ D được chuyển thu (đã nộp đủ).

4. Chi phí tố tụng: Ông Trương Minh Kh phải chịu 4.333.750 đồng (bốn triệu ba trăm ba mươi ba nghìn bảy trăm năm mươi đồng); (đã nộp xong).

5. Đương sự có quyền kháng cáo, Viện kiểm sát cùng cấp có quyền kháng nghị quyết định này trong thời hạn 10 ngày, kể từ ngày Tòa án ra quyết định. Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan vắng mặt có quyền kháng cáo quyết định này trong thời hạn 10 ngày, kể từ ngày nhận được quyết định hoặc quyết định được niêm yết.

THẨM PHÁN - CHỦ TỌA PHIÊN HỌP

Nơi nhận:
- Đương sự;
- VKS huyện Đ D;
- Lưu: Hồ sơ việc dân sự.

(Đã ký)

Nguyễn Ngọc Trúc